

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A Newyork World Budapest-ről*

Forrás:

Pesti Napló

Bsp.
(Helv)

1915 XII 27
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy *308*

Hely

Idő *"1915"*

Személy

Helvszám

A Newyork World Budapestről

Budapest a legvidámabb város
nagy élelmiszer-drágasága ellenére

Wiegand Károly, az amerikai „Associated Press” tudósítója, aki nemrégiben Budapesten járt és itt több vezető-politikustól is érdekes nyilatkozatokat kapott, (Tiszáét már reprodukáltuk) a következő cikket írta a newyorki „World” című nagy ujságba budapesti megfigyeléseiről.

„A háboru tizenhatodik hónapjában Budapest, Magyarország fővárosa, nemcsak a legvidámabb fővárosa, hanem a legvidámabb városa is Európának. A sötét London, — a vidám élettől megfosztott Páris — a vallásossá és komolyan erkölcsössé változott Berlin, valamint a félig-meddig szomorú Bécs mellett — csakis Budapest őrizte meg vidám jellegét.

Itt, a késő éjjeli órákban, amikor London, Páris, Berlin, sőt Bécs is álomra hajtotta fejét, — ének és tánc van, pohárcsengés, bor- és asszony-csillogás. A hölgyek mindazonáltal szalonképesek és olyan modorúak, aminőt a barbár partvidékeknek, vagy Newyork Broadway-ának lakói meglepőnek fognak tartani.

A színházak, operetházak, kabarék és varietyék zsufolásig megtelnek minden este. Fedák Sári, Budapest leghíresebb művésznője és könnyű lábú bálványa kijelentette előttem, hogy *soha még a színházaknak ily sikeres szezonja nem volt.*

A magyar főváros egész éjjel tárva-nyitva van. A ragyogóan megvilágított kávéházak a nap hu-

szonnégy órájáig vannak nyitva, csak söprögetés idején menekülnek a vendégek egyik teremből a másikba.

A kávéházban szokták az olyan írók, mint Molnár — akit láttam is az egyik asztalnál — megírni darabjaikat és híres zeneszerzők muzsikáikat.

Berlin éjjeli élete megszűnt, nem úgy a Budapesté, főleg azóta, hogy az oroszokat messze északra verték vissza és német, osztrák és magyar csapatok hatoltak be Szerbiába. Éjszakai körutamban Bródy Miksa, a „Szibill”, a „Leányvásár” és egyéb operettek librettistája és Szirmal Albert a „The Girl on the Film” zeneszerzője kísérték.

Hat nagy mulatóhely, hasonló a berlini Palais de Danse-hoz és egész csomó kisebb mulatóhely tart nyitva reggel öt óráig. A Casino de Paris-ban, melyet „Casino Mulató”-nak kereszteltek el és amely a Folies Caprice járuléka, harmincnégy programmszámot játszanak el éjjel után. Tánc után a művésznők csatlakoznak a hallgatóságához és segítenek nekik a borfogyasztásban. A szinpadi produkciók után a parketten táncolnak.

Berlinben a tiszteknek és katonáknak megtiltották ilyen helyek látogatását, sőt azokat a kávéházakat is, amelyekben sok volt a női attrakció. A hatóságok ezt nem tartják kívánatosnak a hazavédők számára. Itt azonban számos német tisztet látni uniformisban, de még itt sem vesztik el egy pillanatra sem merev méltóságukat és a világért sem követnek el olyasmit, amit nem tartanak méltónak egy tiszthez; természetesen sok itt a náluknál jóval világíbb és kedélyesebb magyar tiszt is.

Az artisták közt vannak olyanok, akik Konstantinápolyból, Szalonikiból, Bukarestből és Varsóból jöttek. Az egyik elmesélte, hogyan adta el

gyémántjait és prémjeit, hogy Rigából elmenekülhessen. A szomszédasztalnál gyönyörű angol lány ült, barátja, egy magyar gróf társaságában. A borvigan ömlött, de nem hangosan. Négyünk számlája két órai ott tartózkodás után, hirt is beleértve, 2.25 dollárra rugott (kb. 13 korona).

A Winter Garden-ben negyvenkét számot adnak. Reggel öt órakor a fenmaradók reggeliző helyiségbe mennek, ahol a számla nagyobb összeget mutatott, mint amennyit a borért fizettünk. Bár minden teljes megszorítás nélkül nyitva volt, érdekes, hogy *egyetlen részeg embert sem láttam az éjszaka folyamán.*

Berlint valami erkölcsi reform féle sepepte végig, ami az éjszakát illeti. A démimondaine-ek nagyjára eltűntek működéseik helyéről. Éjjel 1 órakor záróra van, este kilenc óra után nincs szeszkimérés, tiszték és katonák nem léphetnek be bizonyos kávéházakba, hölgyek kíséret nélkül más kávéházakba és minden arra megy ki, hogy protegálják a katonák erkölcsét és egészségét, amikor szabadságon vannak.

Budapesten nyilván az az elv, hogy a katonáknak joguk van annyit mulatni és szórakozni, amennyit csak akarnak.

Mindazonáltal Budapest nem egészen frivol város. Nagyon sok lakóval beszéltem, akik alig tudnak valamit az éjjeli életről, amely elvégre csak egyik attrakciója a romantikus milliós városnak a kék Duna mellett. A magyarok épp úgy tiltakoznak a személyes szabadság megszorítása ellen, mint az amerikaiak vagy angolok. De komolyabb oldala is vanna ennek.

Az eleselt osztrákok és magyarok nagy listájának tekintélyes százaléka Budapestre esik. Az él-

miszerek ára több mint ötven százaléka emelkedett. Sok zugolódás van emiatt a kormány ellen, mert ez nem rendszabályozza meg úgy a személyes spekulációt, mint a német kormány. Ugyanaz a tartózkodás, amelylyel az erkölcsi jogokat kezelik a személyes szabadság korlátozásában, nyilvánul itt is meg a kormány elhatározásában. De gróf Tisza kijelentette előttem, hogy intézkedés fog történni az élelmiszerárak limitálásában.

Azok számára, akik a háboru tizenöt hónapja alatt a háboru központi zónájában voltak elszigetelve, valóságosan kellemes a budapesti tartózkodás. *Az egyetlen város a központi hatalmak területén belül, ahol bőségesen van fehér kenyér és egyelőre nincs kenyérutalvány. A híres bécsi sütemények csak itt kaphatók. Bőségesen van itt buza, de hiány van husban és zsirban.,*